

ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΩΡΗΣ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Από τα πιλοτικά έργα και τις τοπικές πρωτοβουλίες
σε εθνικά προγράμματα και πολιτικές

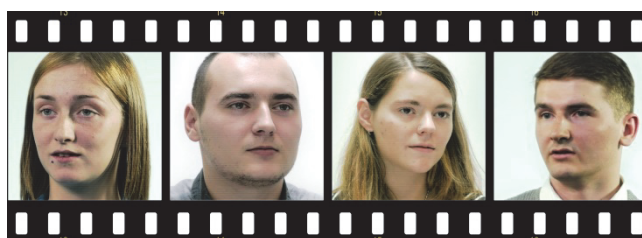
Το 2014, το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και κατάρτισης στην ΕΕ είχε μειωθεί και ανερχόταν σε μόλις μία ποσοστιαία μονάδα πάνω από τον στόχο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για μικρότερο του 10%. Η ενθαρρυντική αυτή τάση οφείλεται εν μέρει στα πολυάριθμα προγράμματα και πρωτοβουλίες που υλοποιήθηκαν σε ολόκληρη την Ευρώπη τα τελευταία τριάντα χρόνια για την υποστήριξη των νέων που ενδέχεται να εγκαταλείψουν πρόωρα την εκπαίδευση. Παρ' όλα αυτά, πολλές από τις πρωτοβουλίες αυτές δεν έτυχαν της προσοχής που θα άξιζαν ούτε εφαρμόστηκαν πέραν του τοπικού τους πλαισίου, παρά την επιτυχία τους. Για ποιο λόγο οι υπεύθυνοι για τη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικών σε άλλες περιοχές δεν αποκόμισαν τα οφέλη τους; Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για τη μεταλαμπάδευση και την αποτελεσματική εφαρμογή επιτυχημένων πρακτικών σε διαφορετικά πλαίσια;

Το Cedefop, αφού ανέλυσε τα αίτια και τις εκφάνσεις της πρόωρης αποχώρησης από την εκπαίδευση και την κατάρτιση, καθώς και τις πολιτικές αποτροπής και αντιστάθμισης αυτού του φαινομένου ⁽¹⁾, εξετάζει τις προϋποθέσεις για την ενσωμάτωση των επιτυχημένων έργων και πρωτοβουλιών σε περιφερειακά/εθνικά προγράμματα και τη μεταλαμπάδευση τους σε άλλες

χώρες. Στη μελέτη του με τίτλο «Ο ρόλος της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) στη μείωση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης» ⁽²⁾, αναλύονται πολυάριθμες πρωτοβουλίες και πολιτικές αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας ως προς τον περιορισμό ή την εξάλειψη των παραγόντων που μπορεί να οδηγήσουν στην πρόωρη εγκατάλειψη και εξετάζονται τα βασικά κοινά τους χαρακτηριστικά.

Μια μόνιμη πρόκληση: η διεκπεραίωση τελικών αξιολογήσεων

Η αποτελεσματικότητα των πολιτικών για την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σπάνια αξιολογείται στην Ευρώπη. Ακόμη και οι

Το βίντεο του Cedefop για το ρόλο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης, με μαρτυρίες εκπαιδευόμενων για τη συμβολή της στην απόφασή τους να συνεχίσουν τις σπουδές τους και να βρουν εργασία.

<http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/videos/role-vet-combatting-early-leaving>

⁽¹⁾ Βλ. προηγούμενα ενημερωτικά σημειώματα του Cedefop: <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/9084> και <http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/9101>

⁽²⁾ Cedefop 2016, υπό έκδοση. Περισσότερες πληροφορίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση. <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/projects/early-leaving-education-and-training>

αξιολογήσεις που διενεργούνται μεταφέρουν συχνά μια αποσπασματική εικόνα όσον αφορά αφενός τους λόγους για τους οποίους μια δεδομένη πολιτική αποδείχθηκε αποτελεσματική ή μη και, αφετέρου τα οφέλη που αποκόμισε ο κάθε εκπαιδευόμενος.

Το Cedefop έχει καταγράψει πάνω από 300 διαφορετικές πρωτοβουλίες που υλοποιούνται σε 36 ευρωπαϊκές χώρες ⁽³⁾. Ωστόσο, μόνο για 44 από αυτές υπάρχουν στοιχεία που τεκμηριώνουν την επιτυχία τους. Κάποιες πρωτοβουλίες δεν έχουν αξιολογηθεί, απλώς οι εμπλεκόμενοι φορείς διαθέτουν κάποια δεδομένα όσον αφορά στον αριθμό των συμμετεχόντων και, στην καλύτερη περίπτωση, τις μαθησιακές διαδρομές τους.

Μάλλον εξαίρεση παρά τον κανόνα αποτελούν οι αξιολογήσεις που αποτυπώνουν την τελική επίδραση μιας πολιτικής στα ποσοστά των νέων που παραμένουν στην εκπαίδευση και αποκτούν τίτλο σπουδών, όπως επίσης και αυτές που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τη χάραξη πολιτικής. Βασική προϋπόθεση για τη μεταλαμπάδευση επιτυχημένων πολιτικών που έχουν ήδη εφαρμοστεί αλλού, είναι η προαγωγή μιας «κουλτούρας αξιολόγησης».

Προϋποθέσεις για τη γενικευμένη εφαρμογή δοκιμασμένων πολιτικών και μέτρων αντιμετώπισης της πρόωρης εγκατάλειψης ΕΕΚ

Το Cedefop έχει αναγνωρίσει πέντε βασικές προϋποθέσεις για τα μέτρα και τις πολιτικές αποδεδειγμένης αποτελεσματικότητας. Τα μηνύματα πολιτικής που συνδέονται με καθεμία από αυτές (σε πράσινο πλαίσιο στο κείμενο που ακολουθεί) συζητήθηκαν με εκπροσώπους των κρατών μελών ⁽⁴⁾.

Ηγεσία και μακροχρόνια δέσμευση

Η δέσμευση των υπεύθυνων για τη χάραξη πολιτικής είναι αναγκαία συνθήκη για τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας των πρακτικών. Όλα τα επιτυχημένα παραδείγματα γενικευμένης εφαρμογής που ανέλυσε το Cedefop χαρακτηρίζονται από διεξοδική αξιολόγηση των υφιστάμενων μέτρων και ταχεία υιοθέτηση των καινοτόμων χαρακτηριστικών τους, καθώς επίσης την μεταγενέστερη εφαρμογή τους σε ευρύτερη κλίμακα και μακροχρόνια χρηματοδοτική και πολιτική στήριξη.

- Το πρόγραμμα «Τοπική δράση για τους νέους» ξεκίνησε σε πιλοτική βάση από το υπουργείο Παιδείας του Λουξεμβούργου το 1984 και επεκτάθηκε σε εθνική κλίμακα το 1988. Σήμερα διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο τοπικών γραφείων που παρέχουν ολοκληρωμένη καθοδήγηση, κατάρτιση και προσωπική υποστήριξη στους νέους για να διευκολυνθεί η είσοδός τους στην αγορά εργασίας.
- Το πρόγραμμα επαγγελματικού προσανατολισμού (Berufsortientierungsprogramm) στη Γερμανία ξεκίνησε σε πιλοτική βάση το 2008, η δε εφαρμογή του γενικεύθηκε κατόπιν αξιολόγησης το 2010. Έκτοτε έχουν συμμετάσχει στο πρόγραμμα 815 000 σπουδαστές μέσω συμπράξεων με 3 275 σχολεία. Σήμερα αποτελεί τμήμα της πρωτοβουλίας «Κρίκοι στην αλυσίδα της εκπαίδευσης», που συνοδεύει τους νέους από τη σχολική και την επαγγελματική εκπαίδευση έως την πρώτη τους εργασία.
- Στη Γαλλία, το πρώτο σχολείο δεύτερης ευκαιρίας, το E2C, άνοιξε το 1997 στη Μασσαλία στο πλαίσιο ενός πιλοτικού προγράμματος της ΕΕ. Σύντομα ακολούθησαν άλλα πρωτοπόρα σχολεία E2C (το 2000 στη Μιλούζ, το 2002 στην περιοχή της Καμπανίας-Αρδεννών και του Σεν-Σαν Ντενί). Σήμερα λειτουργούν 107 σχολεία δεύτερης ευκαιρίας σε 18 περιφέρειες σε ολόκληρη τη Γαλλία. Ο αριθμός των υποστηριζόμενων νέων αυξήθηκε από 1 000 το 2003 σε 15 000 το 2015.

⁽³⁾ Το σύνολο των χωρών που συμμετέχουν στη στρατηγική «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2020» από το 2014.

⁽⁴⁾ <http://www.cedefop.europa.eu/en/events-and-projects/events/evaluating-impact-and-success-vet-policies-tackle-early-leaving-education>

Ένα από τα συμπεράσματα αυτής της πρωτοβουλίας είναι ότι απαιτείται χρόνος προκειμένου οι καινοτόμες τοπικές πρωτοβουλίες να αξιολογηθούν, να εφαρμοστούν σε ευρύτερη κλίμακα και, τελικά, να μετατραπούν σε μεγάλης κλίμακας προγράμματα ή πολιτικές για τη στήριξη των ευάλωτων νέων. Η μακροπρόθεσμη υποστήριξη διασφαλίζει τη δέσμευση των εργαζομένων επί το έργο και τους επιτρέπει να εξελίσσουν τη μέθοδο εργασίας τους μέσα από την εμπειρία που προσκομίζουν.

Ενσωμάτωση στοιχείων επιτυχημένων πρακτικών στις εθνικές στρατηγικές

Διασφάλιση κρατικής στήριξης για την ευρύτερη εφαρμογή των αποτελεσματικών πειραματικών και πιλοτικών έργων

Θέσπιση υποχρέωσης των περιφερειακών αρχών να υλοποιούν δράσεις ως προς την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης

Τεκμηρίωση των παραγόντων επιτυχίας

Η ύπαρξη τεκμηρίων για την αποτελεσματικότητα αποτελεί κεντρικό στοιχείο κάθε συστηματικής προσέγγισης όσον αφορά τη μάθηση από τις πολιτικές των άλλων και τη μεταφορά πρακτικών. Τα επιστημονικά τεκμηριωμένα στοιχεία είναι σημαντικά για τη βελτίωση των πολιτικών, τη σύναψη συμφωνιών χρηματοδότησης και την ανάπτυξη των αναγκών ικανοτήτων. Το Cedefop εξέτασε επιτυχημένα μέτρα που στηρίζονται στη σφαιρική παρακολούθηση και τεκμηρίωση των δράσεων.

- Στη Γαλλία, ένα από τα προβλήματα στην προσπάθεια για την αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης ήταν ότι συνυπήρχαν σε τοπικό επίπεδο πολλά μέτρα, με ελάχιστη ή μηδενική διασύνδεση μεταξύ τους. Η λύση δόθηκε με ένα νέο σύστημα παρακολούθησης, που αποτελείται από περιφερειακές πλατφόρμες υπεύθυνες για την παρακολούθηση και τη στήριξη των νέων που εγκαταλείπουν τη γενική ή την επαγγελματική εκπαίδευση χωρίς να έχουν αποκτήσει τίτλο σπουδών. Οι πλατφόρ-

μες αυτές δεν δίνουν απλώς τη δυνατότητα στις αρχές να συντονίζουν τα μέτρα σε περιφερειακό επίπεδο και να διασφαλίζουν τη συμπληρωματικότητά τους, αλλά παρέχουν και την ευκαιρία ανταλλαγής εμπειριών. Οι δράσεις παρακολούθησης αποδείχθηκε ότι διαδραματίζουν καίριο ρόλο στην ευαισθητοποίηση για τα προβλήματα που σχετίζονται με την πρόωρη εγκατάλειψη της εκπαίδευσης και στην κινητοποίηση του συνόλου των εμπλεκομένων.

- Το γαλλικό σύστημα παρακολούθησης δεν περιορίζεται στην ΕΕΚ. Είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα που απαιτεί διυπουργική και διοργανική συνεργασία, καθώς επίσης και συμβατούς μηχανισμούς συλλογής δεδομένων σε ολόκληρη τη χώρα. Η ευρεία του βάση του επιτρέπει να συγκεντρώνει στοιχεία και για την πρόωρη εγκατάλειψη από προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης, καθώς δίνει τη δυνατότητα στους υπεύθυνους για τη χάραξη και την υλοποίηση πολιτικής να ανιχνεύουν τις διαδρομές των εκπαιδευόμενων και να κατανοούν από ποιο είδος εκπαίδευσης (γενική ή επαγγελματική) προέρχονται οι διαρροές.

Διεκπεραίωση αξιολογήσεων για την τεκμηρίωση της επιτυχίας.
Διεκπεραίωση μετα-αξιολογήσεων για τον εντοπισμό βασικών κοινών παραγόντων που οδήγησαν στην επιτυχία τους

Διαχρονικές αξιολογήσεις ώστε να διασφαλίζεται η αποτύπωση των τελικών αποτελεσμάτων

Ενεργός συμμετοχή των εκπαιδευτικών και συνεκτίμηση της γνώσης και της εμπειρίας τους στις αξιολογήσεις σε επίπεδο πολιτικής

Φορείς αλλαγής

Πρόκειται για τους ανθρώπους που έχουν τη δυνατότητα να επιφέρουν αλλαγές σε τοπικό επίπεδο, είτε εργάζονται σε ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είτε σε ΜΚΟ, κέντρα επαγγελματικού προσανατολισμού ή άλλους φορείς.

- Οι σύμβουλοι του αυστριακού προγράμματος συμβουλευτικής μαθητευόμενων μπορούν να θεωρηθούν φορείς αλλαγής, αφού δεν προσφέρουν απλώς κατάρτιση και καθοδήγηση στους νέους, αλλά στηρίζουν και τις επιχειρήσεις που δυσκολεύονται να συνεχίσουν να απασχολούν μαθητευόμενους και μετέχουν ενεργά στην επίλυση συγκρούσεων.
- Οι συντονιστές του Καραβανιού Κατάρτισης στη Δανία, μιας πρωτοβουλίας του υπουργείου Παιδείας που αποσκοπεί στο να προσελκύσει και να κρατήσει νέους από εθνικές μειονότητες σε προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, ενεργούσαν ως φορείς αλλαγής, δεδομένου ότι καθοδηγούσαν και συμβούλευαν τους νέους, ενώ ταυτόχρονα, παρείχαν υποστήριξη στους παρόχους ΕΕΚ για την εφαρμογή κατάλληλων παιδαγωγικών μεθόδων. Ο κομβικός ρόλος αυτών των συντονιστών αποδεικνύεται από το γεγονός ότι η θέση τους, που εντασσόταν στο πλαίσιο ενός έργου που ολοκληρώθηκε το 2012, δεν καταργήθηκε αλλά διατηρείται έκτοτε.

Δημιουργία ενός δικτύου εμπειρογνομόνων ικανών να στηρίζουν την ανάπτυξη δυνατοτήτων των σχολείων βάσει ορθών πρακτικών

Παροχή κατάρτισης στα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στις διοικήσεις τους

Εξασφάλιση της υποστήριξης των διευθυντών, των επικεφαλής των κέντρων εκπαίδευσης και κατάρτισης, των κοινωνικών εταίρων και άλλων φορέων που ενδιαφέρονται για την εφαρμογή ορθών πρακτικών

Κοινότητες επαγγελματιών

Η υποστήριξη της μάθησης μεταξύ των επαγγελματιών μέσω ανταλλαγής εμπειριών επιτυχημένων πρακτικών βοηθά στο να διαμορφώσουν μια κοινή αντίληψη σχετικά με τις αποτελεσματικές πρακτικές, απαραίτητη για τη γενικευμένη εφαρμογή οποιουδήποτε έργου ή μέτρου.

- Το πρόγραμμα *Expairs* στη γαλλόφωνη κοινότητα του Βελγίου από το 2012 έως το 2014 βοήθησε 42 σχολεία να εστιάσουν τη διδασκαλία τους στις ανάγκες των εκπαιδευόμενων και να σχεδιάσουν μέτρα για την κινητοποίησή τους. Τα σχολεία είχαν χωριστεί σε τρεις θεματικές ομάδες, οι οποίες αντάλλασσαν, τεκμηριώναν και μετέφεραν τις βέλτιστες πρακτικές με τη βοήθεια των εμπειρογνομόνων του προγράμματος.
- Οι σύμβουλοι της πρωτοβουλίας *QuABB* στην Έσση της Γερμανίας ⁽⁵⁾ ανταλλάσσουν εμπειρίες και συνεργάζονται με διάφορους εμπλεκόμενους φορείς, συμμετέχοντας σε τακτικές συναντήσεις και εργαστήρια σε επίπεδο περιφέρειας και κρατιδίου. Το πρόγραμμα διευκολύνει κυρίως την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ επαγγελματιών (σύμβουλους επαγγελματικού προσανατολισμού και εκπαιδευτικούς), μέσω τακτικών συναντήσεων σε τοπικό και κρατιδιακό επίπεδο.

Ανταλλαγή γνώσεων για τις αποτελεσματικές πρακτικές μέσα από δημόσιες, εύχρηστες βάσεις δεδομένων. Μεγαλύτερη προβολή και διάχυση των ορθών πρακτικών, π.χ. μέσω θέσπισης βραβείων

Προαγωγή της μάθησης από ομότιμους. Προαγωγή της ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ οργανισμών

Προαγωγή επισκέψεων μελέτης, ενημερωτικών ημερίδων, συνεδρίων κλπ., καθιέρωση ετησίως «εβδομάδας για την αποτροπή της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης»

Δημιουργία δικτύων/ενώσεων με απώτερο σκοπό τη συγκρότηση μιας «κοινότητας επαγγελματιών»

⁽⁵⁾ QuABB – Qualifizierte Ausbildungsbegleitung in Betrieb und Berufsbildung (Συνοδεύοντας τους εκπαιδευόμενους στις επιχειρήσεις και στις σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης) – μια πρωτοβουλία του υπουργείου Οικονομίας, Ενέργειας, Μεταφορών και Περιφερειακής Ανάπτυξης του γερμανικού ομόσπονδου κρατιδίου της Έσσης.

Αυτονομία με την υποστήριξη κατευθυντήριων γραμμών και άλλων εργαλείων

Μία από τις προκλήσεις για τη μεταλαμπάδευση ορθών πρακτικών αφορά την προσαρμογή τους σε συγκεκριμένο πλαίσιο υποδοχής. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής αφήνουν ολόένα και μεγαλύτερα περιθώρια στους παρόχους εκπαίδευσης και κατάρτισης και στους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς (κοινωνικοί εταίροι, υπηρεσίες απασχόλησης και κοινοτικές υπηρεσίες, ΜΚΟ) να αναπτύξουν τη δική τους προσέγγιση, βάσει των διαθέσιμων κατευθυντήριων γραμμών, μεθόδων και συμβουλών. Αυτοί, από πλευράς τους, αναμένεται να τηρούν συγκεκριμένες απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων, ώστε να διασφαλίζεται ο εντοπισμός των βέλτιστων πρακτικών και η γνωστοποίησή τους σε άλλους.

- Τα ιρλανδικά κέντρα *Youthreach* τηρούν ένα πλαίσιο ποιότητας που έχει αναπτυχθεί ειδικά για τις συγκεκριμένες υπηρεσίες.
- Τα εσθονικά κέντρα επαγγελματικού προσανατολισμού *Pathfinder* εφαρμόζουν τις κατευθυντήριες γραμμές, τους δείκτες και τους ετήσιους στόχους που ορίζονται από το υπουργείο Παιδείας. Εντός του γενικού αυτού πλαισίου, χαίρουν μεγάλης αυτονομίας.
- Στη Δανία πρόσφατα έγινε μεταρρύθμιση των κέντρων επαγγελματικού προσανατολισμού νέων, με μεγαλύτερη έμφαση στη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών τους. Εργάζονται μεν αυτόνομα, όμως απαιτείται να δημοσιεύουν τους στόχους, τις μεθόδους, τις προγραμματισμένες δράσεις και τις προσδοκώμενες επιδόσεις τους στις ιστοσελίδες τους. Προς διευκόλυνσή τους, το υπουργείο Παιδείας εξέδωσε εγχειρίδιο που τα βοηθά να αναπτύξουν σύστημα διασφάλισης ποιότητας.
- Τα γαλλικά σχολεία δεύτερης ευκαιρίας υιοθετούν χάρτη θεμελιωδών αρχών οι οποίες διέπουν τη λειτουργία τους, έπειτα από σχετική αξιολόγηση. Στον χάρτη ορίζονται τα βασικά χαρακτηριστικά του σχολείου δεύτερης ευκαιρίας (στήριξη από τις τοπικές/περιφε-

ρειακές αρχές, στόχος κοινωνικής ένταξης, συνεργασία με επιχειρήσεις, έμφαση στις δεξιότητες). Η συμμόρφωση προς τον χάρτη είναι αναγκαία για τη χορήγηση σήματος ποιότητας.

Μαθαίνοντας από τις πολιτικές άλλων χωρών

Μπορούμε να μάθουμε από τις πολιτικές άλλων χωρών, αρκεί να ξεπεράσουμε ορισμένες δυσκολίες. Το κοινωνικοοικονομικό πλαίσιο διαφέρει από χώρα σε χώρα, όπως διαφέρουν και οι ρόλοι των εργοδοτών και των υπηρεσιών απασχόλησης, των κοινωνικών εταίρων και των υπηρεσιών προσανατολισμού και συμβουλευτικής, των γονέων, των εκπαιδευτικών και των εκπαιδευόμενων. Οι διαφορές αυτές μπορεί να έχουν καθοριστική σημασία για την επιτυχία ή την αποτυχία ενός μέτρου για την αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης.

Τα πλαίσια διακυβέρνησης επίσης διαφέρουν. Η ύπαρξη εκπαιδευτικών ιδρυμάτων δεύτερης ευκαιρίας, η συναρμοδιότητα υπουργείων, η παροχή καθοδήγησης και παρακολούθησης, καθώς και ο βαθμός αυτονομίας των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης επηρεάζουν το κατά πόσον μπορεί να υιοθετηθεί μια συγκεκριμένη πολιτική ή πρακτική σε συγκεκριμένη χώρα.

Πηγή έμπνευσης τόσο των “σχολείων παραγωγής” (production schools) στις γερμανόφωνες χώρες όσο και του σχολείου δεύτερης ευκαιρίας του *Matosinhos* στην Πορτογαλία αποτέλεσαν οι εργοστασιακές σχολές της Δανίας. Ωστόσο, ενώ στη Δανία οι εργοστασιακές σχολές εντάσσονται στο κανονικό εκπαιδευτικό σύστημα, στη Γερμανία και την Αυστρία δεν έχουν ενταχθεί. Παρ' όλα αυτά, τα “σχολεία παραγωγής” λειτουργούν επιτυχώς και στις δύο αυτές χώρες και διασυνδέονται με άλλες εκπαιδευτικές επιλογές και διαδρομές. Το σχολείο δεύτερης ευκαιρίας του *Matosinhos* στην Πορτογαλία είναι ένα ανεξάρτητο σχολείο που διοικείται από μια ΜΚΟ σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση (δημοτικό συμβούλιο του *Matosinhos*) και το υπουργείο Παιδείας. Το

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΕΣΜΗ ΧΡΗΣΙΜΩΝ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΤΟΥ CEDEFOP

Το Cedefop σχεδιάζει να αναπτύξει μια δέσμη χρήσιμων εργαλείων και πρακτικών για να στηρίξει τον σχεδιασμό και τη μεταλαμπάδευση πολιτικών αποτροπής της πρόωρης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και να αναδείξει τον ρόλο της ΕΕΚ στην αντιμετώπιση του προβλήματος σε ευρωπαϊκή κλίμακα. Ο ηλεκτρονικός ιστότοπος θα συμπεριλαμβάνει εργαλεία για τον έγκαιρο εντοπισμό των εκπαιδευόμενων που ενδέχεται να εγκαταλείψουν πρόωρα την ΕΕΚ, οδηγίες για την αποτελεσματική παρακολούθηση και αξιολόγηση των εφαρμοσμένων μέτρων αντιμετώπισης του φαινομένου, καθώς επίσης και κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής, συστάσεις και παραδείγματα ορθών πρακτικών από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, όπως και ερωτηματολόγια και άλλα εργαλεία αυτο-αξιολόγησης.

υπουργείο ζητά από το σχολείο να υλοποιήσει προγράμματα τυπικής κατάρτισης.

Προοπτικές

Εάν επιθυμούμε να βελτιώσουμε ουσιαστικά τις προοπτικές όσων εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και να διατηρήσουμε στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης τους εκπαιδευόμενους που διατρέχουν τέτοιο κίνδυνο, θα πρέπει να ενσωματώσουμε επιτυχημένα προγράμματα και πρωτοβουλίες στις πολιτικές και στα μέτρα εθνικής εμβέλειας.

Οι συστηματικές αξιολογήσεις της αποτελεσματικότητας από τις οποίες θα κριθεί η εφαρμογή ή μη των μέτρων σε ευρύτερη περιφερειακή ή και εθνική κλίμακα, θα πρέπει:

- να θέτουν ξεκάθαρους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους βάσει των οποίων θα αξιολογούνται οι επιδόσεις
- να παρέχουν διαχρονικά δεδομένα ώστε να αποτυπώνεται η μεταβολή μιας κατάστασης, στην προκειμένη περίπτωση η παραμονή των

εκπαιδευομένων στο εκπαιδευτικό σύστημα και η αποφοίτηση τους ή ο έγκαιρος εντοπισμός και προσέλκυση αυτών που έχουν ήδη εγκαταλείψει (οι περισσότερες αξιολογήσεις παρέχουν απλώς μια στατική εικόνα των μεσοπρόθεσμων αποτελεσμάτων και των εκροών)

- να προβαίνουν σε συγκρίσεις με ομάδες ελέγχου ή με παρόμοια μέτρα.

Η ανάγκη για συστηματική αξιολόγηση, εντοπισμό των καλών πρακτικών και γενικευμένη εφαρμογή σε κρατικό επίπεδο γίνεται ακόμη πιο επιτακτική δεδομένου ότι η ένταξη στην αγορά εργασίας χιλιάδων νεαρών προσφύγων και μεταναστών θα απαιτήσει μεγάλης κλίμακας εφαρμογή μέτρων κάποια εκ των οποίων θα είναι παρεμφερή με αυτά που προτείνονται για τους νέους που εγκαταλείπουν ή ενδέχεται να εγκαταλείψουν πρόωρα την εκπαίδευση. Το Cedefop θα συνεχίσει να τροφοδοτεί με νέα δεδομένα και να στηρίζει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση μέτρων στην Ευρώπη.

CEDEFOP

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη
της Επαγγελματικής Κατάρτισης

Ενημερωτικό σημείωμα –9110 EL

Αριθμός καταλόγου: TI-BB-16-003-EL-N

ISBN 978-92-896-2032-1, doi: 10.2801/118716

Copyright © Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop), 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Τα ενημερωτικά σημειώματα εκδίδονται στα αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ελληνικά, ισπανικά, ιταλικά, πολωνικά, πορτογαλικά και τη γλώσσα της εκάστοτε χώρας που αναλαμβάνει την προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να τα λαμβάνετε σε τακτική βάση, γίνετε συνδρομητές μέσω της ακόλουθης διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου:

<https://www.cedefop.europa.eu/en/user/register>

Μπορείτε να βρείτε προηγούμενα ενημερωτικά σημειώματα και εκδόσεις του Cedefop στη διεύθυνση:

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications.aspx>

Τ.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece
Ευρώπης 123, 570 01 Θεσσαλονίκη, Ελλάδα/Greece
Τηλ. (30) 2310490111, Φαξ (30) 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu

visit our portal www.cedefop.europa.eu